

zaaknummer 2015W1531

Datum beslissing: 6 april 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **[naam],**

geboren op [datum], overleden op [datum],

tijdens zijn leven onder meer vanaf [maand] [jaar] tot [maand] [jaar]

kapelaan in [plaats],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

In 2010 is bij het secretariaat van Hulp en Recht een melding van seksueel misbruik ontvangen van klager.

Op 29 april 2015 heeft klager aan het secretariaat van het Meldpunt laten weten zijn melding om te willen zetten in een formele klacht, tegen de kapelaan die verbonden was aan de [parochie] te [plaats] in de periode 1965-1970.

Het Meldpunt heeft een tweetal brieven ontvangen van [naam], hulpbisschop van Utrecht, respectievelijk d.d. 7 mei 2015 en 9 juni 2015, met bijlagen, met als doel de identiteit van de aangeklaagde te achterhalen. Hierop is op 22 juni 2015 een brief bij het Meldpunt binnengekomen van pastoor [naam] en een brief van pater [naam] scj, provinciaal Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juli 2015.

Op 17 september 2015 is - namens pater [naam] voornoemd - bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

Op 8 maart 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers.

Namens de Congregatie zijn verschenen pater [naam] en mr. Baetens, beiden voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1 Klager komt uit een gezin van 16 kinderen. De vader en moeder van klager hadden een [winkel] in [plaats]. Het gezin was erg katholiek.

In 1968/1969 ging klager naar [opleiding] in [plaats]. Toen klager op een vrijdag in 1969 thuis kwam - hij was toen ongeveer 20 jaar oud -, stond zijn moeder in de [winkel] te praten met een jonge pater van rond de 30 jaar (naar de inschatting van klager). Deze pater, aangeklaagde, was verbonden aan de [parochie], en bleek nog niet zo lang in [plaats] te zijn. De familie van klager behoorde tot een andere parochie. Op verzoek van zijn moeder bracht klager om sociale redenen een bezoek aan aangeklaagde. Ze troffen elkaar in een zaaltje van de pastorie bij de [kerk]. Een week later had klager nog een keer met aangeklaagde afgesproken op dezelfde plek. Na een gesprek stelde aangeklaagde toen voor om een potje judo te spelen. Op een gegeven moment greep aangeklaagde, over de kleren heen, in het kruis van klager. Klager was hierdoor zeer verbaasd en wilde niet geloven dat aangeklaagde dit expres deed. Ze gingen nog even door met dollen en judo spelen. Echter, na enkele minuten greep aangeklaagde klager opnieuw bij zijn geslachtsdeel en lachte daarbij. Ook zag klager dat aangeklaagde een erectie kreeg. Klager werd toen heel boos en heeft aangeklaagde een klap voor zijn hoofd gegeven. Daarna is klager weggegaan.

Thuis durfde klager niet tegen zijn ouders te vertellen wat er gebeurd was. Zijn ouders hadden een rotsvast geloof in de geestelijkheid en zouden hem nooit geloofd en begrepen hebben. In de herinnering van klager is aangeklaagde niet lang daarna vertrokken uit [plaats].

2.2 Klager heeft de [opleiding] in [plaats] afgemaakt en is daarna gaan werken bij [organisatie].

In 1975 kreeg klager verkering met een meisje, met wie hij later is getrouwd. Samen kregen ze een zoon en dochter.

Op een gegeven moment kreeg klager steeds meer psychische problemen met zijn werk en raakte hij overspannen. In die tijd kwam ook de gebeurtenis met aangeklaagde weer naar boven.

In 1995 is klager gescheiden van zijn vrouw. Medio jaren '90 is klager gestopt met werken en is hij zich gaan richten op vrijwilligerswerk. Klager heeft zijn geluk gevonden bij een nieuwe partner, met wie hij inmiddels alweer 20 jaar samen is.

Klager denkt dat de ervaring met aangeklaagde bepaalde gevolgen heeft gehad. Zo is hij huiverig voor priesters, maar ook tegenover andere mensen heeft hij regelmatig wantrouwen. Vanuit zijn familie was hem bijgebracht dat geestelijken zeer hoogstaande mensen waren. Het incident heeft hem destijds in verwarring gebracht en de situatie heeft klager destijds als angstig ervaren. Dat gevoel komt nu nog af en toe naar boven.

Een aantal jaren geleden heeft klager zijn huidige partner verteld wat hem is overkomen met aangeklaagde. Klager heeft het ook tegen zijn zoon verteld.

Toen in 2010 het seksueel misbruik binnen de Rooms-Katholieke kerk in de media kwam, kreeg klager het gevoel dat hij zich ook moest melden.

2.3 Klager verzoekt de Klachtencommissie om het kerkelijk gezag te adviseren om schriftelijk te erkennen dat het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde op de omschreven wijze heeft plaatsgevonden en schriftelijk excuses voor het seksueel misbruik aan te bieden en voor de schadelijke gevolgen die klager hiervan heeft ondervonden.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Er is aanvankelijk een klacht ingediend tegen een op dat moment nog niet met naam genoemde kapelaan, die in de periode 1965-1970 verbonden was aan de [parochie] in [plaats]. Via informatie van het Aartsbisdom Utrecht zijn een tweetal namen geproduceerd, waaronder de naam van de in het klaagschrift genoemde aangeklaagde.

Het zou gaan om een relatief jonge man van rond 30 jaar. Aangeklaagde werd echter geboren op [datum]. Dat wil zeggen dat aangeklaagde rond 1969 (de door klager genoemde periode van het misbruik) reeds ruim 50 jaren oud was en dus zeker geen 'relatief jonge man van rond de 30 jaar'. Klager was in 1969 zelf ook al 20 jaar oud en had derhalve een leeftijd bereikt waarop een persoon zeer goed het onderscheid kan maken tussen een man van 30 en (ruim) 50 jaar oud. Omdat klager zich aanvankelijk de naam van de aangeklaagde niet kon herinneren en uitsluitend op basis van informatie, verkregen van het Aartsbisdom, een naam heeft genoemd, moet er ernstig rekening worden gehouden dat klager zich totaal in de naam en persoon van de aangeklaagde vergist.

In de jaren 1966-1970 was aangeklaagde kapelaan te [plaats], in de [parochie].

Bij de Congregatie zijn geen andere meldingen of klachten over aangeklaagde bekend. Nog daargelaten dat er meer dan waarschijnlijk sprake is van een persoonsverwisseling, ontbreekt elk algemeen en tevens specifiek steunbewijs. Omdat aangeklaagde niet meer over deze klacht kan worden gehoord, heeft ook hier het algemeen rechtsbeginsel gelding, dat een klacht nimmer gegrond kan worden verklaard enkel op basis van het relaas van klager.

Deze klacht roept te veel vragen op, zodat naar het oordeel van mr. Baetens de Klachtencommissie niet tot de beslissing kan komen van een advies tot grondverklaring.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 De Klachtencommissie heeft ernstige twijfels of het door klager gestelde feit - het in het kruis gegrepen worden door aangeklaagde tijdens het spelen van een partijtje judo - onder de omstandigheden zoals die naar voren zijn gekomen (klager die op 20-jarige leeftijd op verzoek van zijn moeder zonder enige dwang naar aangeklaagde, die toevallig een klant was in de winkel van zijn ouders, was toegegaan, waarbij er verder geen sprake lijkt te zijn van een afhankelijkheidsrelatie) wel kan worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

Wat daar echter ook van zij, de klacht kan naar het oordeel van de Klachtencommissie in ieder geval niet gegrond worden verklaard en wel om de redenen zoals hieronder onder 4.4. en 4.5 vermeld.

4.3 De verklaring van klager, zoals weergegeven in het klaagschrift en zoals ter zitting afgelegd, is op de Klachtencommissie authentiek en consistent overgekomen.

Bij de beoordeling van de voorliggende zaak dient de Klachtencommissie echter de vraag te beantwoorden of er zodanige feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen, dat de verklaring van klager voor een objectieve derde aannemelijk is.

4.4 De Klachtencommissie heeft geconstateerd dat bij het Meldpunt geen andere meldingen of klachten zijn binnengekomen met betrekking tot seksueel misbruik door aangeklaagde en in de rapportage van de Commissie Deetman wordt aangeklaagde ook niet genoemd als vermoedelijke dader. Voorts heeft de Klachtencommissie vastgesteld dat ook het onderzoek in de archieven van de Congregatie geen informatie over mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde heeft opgeleverd.

De door pastoor [naam], werkzaam bij de parochie [naam] te [plaats], tegenover mgr. [naam] gemaakte opmerking: 'Ja, van [aangeklaagde] was wel bekend dat hij zijn handen niet thuis kon houden...bij vrouwen dan', acht de Klachtencommissie onvoldoende voor de aannemelijkheid van de onderhavige klacht.

4.5 De Klachtencommissie moet op grond van het voorgaande vaststellen dat voor het feit dat klager heeft gesteld onvoldoende steunbewijs, dan wel aanknopingspunten zijn gevonden voor de aannemelijkheid van de klacht. Hoewel zij zich realiseert dat dit voor klager zeer teleurstellend is, moet de Klachtencommissie de provinciaal Overste van de Congregatie adviseren de klacht ten aanzien van aangeklaagde ongegrond te verklaren. De Klachtencommissie wil hierbij opmerken, dat dit niet betekent dat door haar wordt uitgesloten dat klager door aangeklaagde in zijn kruis is gegrepen. Op grond van de voorhanden informatie kan zij echter niet tot het oordeel komen dat het misbruik door aangeklaagde voldoende aannemelijk is gemaakt.

4.6 Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van aangeklaagde ondersteunen, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie kan de provinciaal Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus niet adviseren de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 april 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

mr. G.A.M. Stevens,
voorzitter

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.